DE

IVRE TESTANDI VNIENTIBVS

POST INITAM

VNIONEM PROLIVM COMPETENTE,

CAVSSISQVE, QVARE NON

VBIQVE VNIO PROLIVM FREQVENS,

SVBLATIS.

PRAESIDE

IOANNE HARTWICH REVTERO,

IVRIS VTRIVSQVE DOCTORE

AD DIEM APRILIS cIↄ Iↄcc L.

DISSERET

IOANNES LVDOVICVS WARNEYER,

SERVESTA - ANHALTINVS.

HALAE MAGDEBVRGICAE,

TYPIS IOANNIS CHRISTIANI HILLIGERI, ACAD. TYPOGR.

Digitized by Google

§. I.

Si de qua re pactum initum, vel circa hereditatem viuentis adhuc verſatur, vel non. Priori in caſu pactum *pacti ſucceſſorii* nomine venit. Sed ſucceſſorium pactum vel ita initum, vt ius ſuccedendi in eum transferatur, qui qua talis alioquin non ſucceſſiſſet, vel non. Si prius, vel ipſi promittenti ſuccedendum, vel tertio. Illo caſu *pactum ſucceſſorium adquiſitiuum*, hoc vero *diſpoſitiuum* audit. Sin poſterius, vel id agitur, vt ſuccedendi ius amittatur, vel non. Illud pactum *ſucceſſorii renunciatiui*, hoc vero *conſeruatiui pacti* nomine venit. Pactum ſucceſſorium adquiſitiuum vel vltimae voluntatis diſpoſitionem continet, vel non. Poſteriori caſu pactum ſucceſſorium *adquiſitiuum in ſpecie* tale audit.

Quid ſit pactum ſucceſſorium, adquiſitiuum, diſpoſitiuum, renunciatiuum, conſeruatiuum.

Peroſos pacta ſucceſſoria ita ſcimus fuiſſe Romanos, vt propter votum captandae mortis arteſque heredipeta-

Digitized by Google

rum ſubdolas eadem contra bonos mores eſſe iudicarint tantum non omnia. Confer *l.* 15. 19. 30. *C. de pactis.* Adquiſitiua pacta, ſi a militibus diſceſſeris *cit. l.* 19. *C. eod.* reprobarunt. Nec melior renunciatiuorum apud Romanos pactorum conditio. Diſtinxerunt in diſpoſitiuis, vtrum de hereditate tertii incerti conuenerint partes, nec ne? Priori caſu non inualida ſemper, poſteriori verum tum demum exiſtimarunt, quum non modo tertius ille certus conſentiret, verum etiam ad extremum vsque vitae halitum non mutaret conſilium *l.* 70. *ff. pro ſoc. cit. l. ult. C. de pactis.* Sed nullum licet praeſidium ex *N. Leon. XIX.* ac *c.* 2. *de pactis in* 6. petamus, eam tamen ſucceſſoriorum pactorum & olim apud Germanos & hodie eſſe indolem, vt, dum alio ex capite legibus non repugnant, indiſtincte iure valeant optimo, omnibus in confeſſo eſt, qui & in veteri iure & hodierno non ſunt hoſpites. Confer Ill. a LEYSER. *Sp.* 43. *M.* 5. Negat quidem cum aliis STRYK. *V. M. t. de pactis §.* 15. diuerſum in pactis diſpoſitiuis a diſpoſitionibus iuris Romani vſum: de pactis ſucceſſoriis adquiſitiuis tamen non ambigit. *l. c.* §. 18. Germani, quum pactis, vt obligationem ciuilem plenam producerent, generatim praeterea nullam formam ſanxerint, pacta certe ſucceſſoria absque vlla ſolemnitate inita valida cenſenda vsque eo ſunt, quo leges ſpeciales eandem non ſtatuunt. Vid. SCHILTER. *Ex.* 8. *th.* 40.

§. II.

Parentes pactum ſucceſſorium acquiſitiuum in fauorem liberorum inire poſſunt,

Quum recentiori iure pacta in fauorem tertii inire liceat, ex quibus ei, quantumuis efficaciter non adceptanti, ius quaeritur. *l. 26. pr. depoſ. l. 37. §. 3. de Leg. 3. l. 3. C. de don. ſub mod.; Pacta ſucceſſoria adquiſitiua non ſolum eum in finem celebrari poſſunt, vt alter paciſcentium alteri, verum etiam vt tertius paciſcenti*

ciſcenti ſuccedat. Quare nihil impedit, quo minus *parentes pactum ſucceſſorium adquiſitiuum ineant, ex quo liberis eorum ius ſuccedendi alteri paciſcenti naſcitur, quamuis efficaciter nihil adceptauerint.* *quamuis illi ipſi nihil efficaeiter aceptauerint.*

Non deſunt, qui veritatem principii in doctrina vnionis prolium vtiliſſimi: pacto in fauorem tertii inito, tertio non adceptanti ius quaeri, ex ipſo pactorum in ſe conſideratorum indole concipere ſatagunt. Confer STRYK. *V. M. t. de pact.* §. 12. Dantur, qui ex natura pactorum, iureque naturae & gentium principium illud deriuantes laterem lauare eredunt. Vide BEYER. *Diſſ. de iure ex adceptatione promiſſi pro altero facta.* Sunt qui iuri romano alii ſtipulari vetanti §. 18. *J. de inut. ſtipul.* & hodie ſtant, maiorem ſtipulatione hodie pacta vim habere non poſſe cauſſam interſerentes. Inter quos STRYK. l. c. adlegat CARPZOVIVM *P.* 2. *C.* 33. *def.* 25. *ſeq.* MEVIO *P.* 4. *D.* 112. aliisque vſu fori inualuiſſe principium viſum eſt. Sed a ianua aberrant, qui vni alteriue ſic ſentientium DD. adcedunt. Tota res, opinor, habita pactorum in ſe conſideratorum naturae ratione, huc redit: Si quis paciſcentium alteri promiſit, ſe tertio aliquid velle praeſtare, alterque absque praeuio mandato tertii efficaciter adceptauerit promiſſum, certe tertio adhuc dum nullum ius ex iſta adceptatione quaeſitum eſt, ſed alter iſte, qui adceptauit, ſibi ipſi ius adquiſiuit exigendi, vt promittens promiſſum tertio adimpleat. Tertius autem iſte vel deinceps promiſſum quoque adceptauit, vel non. Si prius, vel durante adhuc voluntate promittentis, ſeu efficaciter adceptauit, vel eadem iamiam mutata. Efficaciter a tertio facta adceptatione, & tertius & alter paciſcentium adceptans iure gaudent promiſſum exigendi, ille quidem, vt ſibi, hic, vt tertio praeſtetur. Efficaci autem adceptatione tertii non adce-

Digitized by Google

ſtente, ſolus alter adceptans promittentem adigit, vt tertio, quod promiſit, praeſtet, cuius quoque in arbitrio eſt, vtrum ius ex pacto quaeſitum remittere velit, nec ne. A ſcopo aberrat, multum eſſe hic in ſubducendis horum adſertorum rationibus. Vberius ceteriſque longe ſolidius rem omnem pertractauit WERNHERVS *P.* 1. *Obſ.* 182. atque obiectiones BEYERI *l. c.* diluit. *L. c. Suppl.* Quum igitur tertius promiſſum alii factum in eius fauorem efficaciter adceptauerit, neceſſe eſt, ſi ius ipſi quaeſitum; non abs re ſane principium noſtrum ex iure romano recentiori hauſimus.

§. III.

Quid pactum ſucceſſorium acquiſitiuum relatiuum atque abſolutum?

Qui pacta ineunt, iura, quae translata cupiunt, determinent, neceſſe eſt. Sed determinant vel per relationem, vel non: priori caſu vel per relationem ad ea iura, quae in determinata quadam perſona concipiuntur, vel minus. Vtroque caſu iura, quae transferenda, poſſunt eſſe iura hereditaria. Quare pactum ſucceſſorium adquiſitiuum vel ita comparatum, vt iura ſuccedendi determinentur per relationem, vel non. Illo caſu pactum ſucceſſorium adquiſitiuum *relatiuum* audit, hoc vero *abſolutum*. Sed iura haec determinantur vel per relationem ad ea iura ſuccedendi, quae in determinata perſona concipiuntur, vel non. Prius pactum ſucceſſorium adquiſitiuum *in ſpecie* relatiuum dicitur. Ex quo manifeſtum eſt, *in pacto hoc ſucceſſorio relatiuo principium cognoſcendi eorum iurium ſuccedendi, quae translata ſunt, in iis iuribus ſuccedendi deprehendi, quae in determinato quodam ſubiecto concipiuntur.* Neque *ſi pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale abſolutum cum*

Digitized by Google

cum liberis a parentibus celebratum, quin liberi, quibus ſucceſſio ſimpliciter promiſſa ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem ab illa excludi nequeant, dubitandum eſt.

Quæ non per ſe, ſed per relationem ſaltim ad determinatum aliquod ſubiectum determinantur, iura in arte noſtra haud incognita ſunt. Exemplum eorundum priuilegium, quod vocant, ad inſtar heic adduxiſſe ſufficiat.

§. IV.

Pacta ſucceſſoria adquiſitiua ita inire, vt paciſcenti ſuccedendi ius tertio quaeratur, ius fasque eſt (§. 2.). Sed tertius hic vel eſt priuignus, qui pari cum propria ſobole reſpectu parentum iure inſtruitur, vel non. Priori caſu pactum eiusmodi *vnionis prolium* nomine venit. Vt igitur vnio prolium non ſit, niſi pactum ſucceſſorium adquiſitiuum eum in finem initum, vt liberi diuerſorum matrimoniorum pari reſpectu parentum matrimonium ineuntium iure inſtruantur. Sed iura, in quibus exaequantur, vel non niſi ſucceſſionem tangunt, vel non. Priori caſu *vnio prolium in ſenſu ſtrictiori* dicitur. Liberi, inter quos vnio prolium facta, *vniti* vocantur. Vniti vel ad vnientem referuntur, a quo procreati ſunt, vel non. Priori caſu *vniti proprii*, poſteriori vero *non proprii* audiunt. *Quid vnio prolium, vniti proprii & non proprii?*

Non alienae prorſus a noſtro conceptu ſunt definitiones, quas DD. adceptas ferimus, quarum aliquas heic in medium proferre licebit. *Petill. ab* ICKSTATT. *Op.* III. *de vnione prolium Franconiae ſtatutaria c.* 1. §. 31. Vnionem pro-

prolium explicat per *pactum inter parentes binubos de liberis ex diuerſo matrimonio natis aut naſcituris vtriusque coniugis pariſicandis initum.* STRYCKIVS *V. M. t: de adopt.* §. 10. definitione vtitur, quod ſit *conuentio parentum de liberis diuerſorum matrimoniorum ratione ſucceſſionis adaequandis, vt tam quoad patrem, quam matrem pariter cenſeantur, ac ſi ex eodem matrimonio prognati eſſent.* RICKIVS *ab* ARWEILER *tr. de vnione prol. c.* 1. *n.* 8. *verbum*, inquit, *vnionis capimus, vt ſit pactum magiſtratus auctoritate ſubnixum, quo diuerſi matrimonii liberi in hereditatem proximorum deficientium parentum & hi in illorum pariter ſucceſſuri ab his, quorum intereſt, declarantur.* STRVVIVS Ex. 3. *th.* 66. vnionem exponit per *actum, quo cauſſa cognita magiſtratus & eorum, quorum intereſt, conſenſu adcedente pater vel mater ad ſecundas tranſiens nuptias cum coniuge nouo paciſcitur de liberis ſuis ex priori matrimonio procreatis cum poſtea ex communi matrimonio procreandis vel etiam cum iis, quos forte iisdem ex priori matrimonio alter coniux ſuſcepit, vniendis ita, vt praeſertim quoad ſucceſſionem omnes aeque, ac ſi ex ſe vtroque geniti eſſent, cenſeantur.* SCHAVMBVRGIO *in D. t. de adopt.* §. 8. vnio prolium eſt *pactum ſucceſſorium adquiſitiuum ſolemne, vi cuius parentes cum liberis diuerſi matrimonii ſucceſſionem iuris communis communicant.* BOEHMERVS in *introd. ad ius* D. definit vnionem per *conuentionem parentum de priuignis cum liberis propriis prorſus exaequandis.* Quibuscum reliquorum explicationes, quum fere conueniant, eſt, quod ſicco pede easdem lubens praeteream. Id ſaltim non poſſum, quin moneam, DD. vulgo duplicem vnionis prolium a nobis diſtinctum ſignificatum inſuper habere, alios non requirere, niſi ſucceſſionis, alios autem & reliqua filiorum iura cum priuignis communicata. Primus huius pacti mentionem inieciſſe videtur GIPHANIVS ICtus Sec. XVI. *in Com. ad pr.*

J. t.

Digitized by Google

J. t. de adopt. vbi: *alter*, inquit, *adoptionis modus per matrimonium hodie noſtris moribus eſt vſitatus*, *quo liberi dicuntur dari in Morganaticam ſiue Morgengabam. Nam ſaepe fit*, *vt inſtrumento nuptiali pactum inſeratur*, *quo liberi antea ſuſcepti ex altero duntaxat communes fiant & velut adoptentur.* Ineptit ICtus partim quod adoptionem per matrimonium in vnione prolium ſtatuerit, quum tamen vnitos *veluti* ſaltim adoptari ipſe confiteatur, partim quod liberos vnitos dari in Morganaticam ſiue Morgengabam nugatus fuerit, ignarus forſan, quid hoc ſibi velit. Id certum eſt, quod ſignificatus horum terminorum vſitatus ab vnione prolium atque adoptionibus nimium quantum abhorreat. Iuri romano vnionem prolium ſuos non debere natales ex iis ex facili adſequimur, quae in Schol. ad §. 1. notata ſunt. Non deſunt tamen, quibus contraria ſententia adridet. Vide SCHROETER. *de pact. ſucceſſ. inter vnit. m.* 1. *n.* 42. Moribus Germanorum autem pactum noſtrum conuenire inde in aprico eſt, quod pacta ſucceſſoria adquiſitiua iidem illi non damnent. Non eſt itaque, quod regulis, quas DD. quidam in eo caſu ſibi formauere, quo in prouincia quadam vnionem quandam prolium initam eſſe vnquam, nulla experientia condocet, aliquid demus. Variis interim legibus prouincialibus, ſtatutisque, ex quibus ius prouinciale Wurtenbergicum, ius Franconicum, ſtatuta Francofurtana, Freibergenſia, Wormatienſia & Conſtitutionem Moguntinam heic adduxiſſe ſufficiat, vnio prolium non modo confirmata eſt, verum nouam quoque ſubinde induit formam, quam tamen explicatam dare curae hic cordique mihi non eſt, oculos non niſi ad ius commune referenti. Quod autem ſi reſpicimus, non modo euitanda difficultas obuia ſubinde in ſeparandis parentum bonis, propter communem eorum vſum aegre diſtinguendis atque parentum cura hereditatem liberis ſuis vitrico nouercaeque alioquin non ſucceſſuris pro-

ſpiciendi, verum etiam anſam vnioni dare potuit liberorum prioris thori fauor, quibus amores ſecundarum nuptiarum tantum non ſemper ſolent eſſe pernicioſi. *Satis conſtat*, inquit, KVLPISIVS *de adopt. & emanc. princ.* §. 2. *maioris tantum inter coniuges ac ipſos vtriusque matrimonii liberos concordiae cauſſa vnionem prolium fieri.* Quum autem vnio prolium pacto ſucceſſorio nitatur, citra pulueris iactum ſatis quaeſtioni fieri poteſt, vtrum vnio prolium teſtamento quoque fieri poſſit? Certe non inficias eo, teſtamento recte condito priuigno iura ſuccedendi tribui poſſe in tantam, immo maiorem partem, quam ex vnione ſuccedere potuiſſet. Sed quum ad teſtamentum non pertineat, quod in diſpoſitione vltimae voluntatis nuda non ſubſiſtit; eiusmodi priuignorum inſtitutionem, quantumuis mutuam, vnionem prolium eſſe nego atque pernego. Neque confirmatio magiſtratus teſtamento, aut, vt cum DD. a nobis diſſentientibus loquamur, vnioni in teſtamento contentae adcedens defectum eſſentialis cuiusdam vnionis partis ſupplebit. Quum vnio prolium non niſi in exaequanda ſucceſſione liberorum diuerſorum matrimoniorum verſetur; magno haud opere laboramus in enodandis quaeſtiunculis, quibus DD. ſibi ſolent placere, nimirum vtrum pari ratione parentes vnientes vnitis, vnusque ex vnitis alteri ſuccedant? Certe quod ad primam adtinet quaeſtionem, RICKIVS *l. c. c.* 6. *n.* 69. non potuit non eandem adfirmare, quum ipſam vnionis definitionem huic quaeſtioni adfirmandae adaptauerit. Veſtigiis Rickii inter alios inſiſtit STRYK. *tr. de Succ. ab int. diſſ.* 8. *c.* 6. *th.* 19. ratione motus, quod ſucceſſionum iura regulariter ſoleant eſſe reciproca. Sed a STRYKIO ipſe STRYKIVS *in V. M. t. de adopt.* §. 14. ſubleſtam ſatis percipiens in ſucceſſione conuentionali iſtam eſſe rationem eatenus diſceſſit, quatenus expreſſe aliud cautum non fuerit. Verum enim vero effectum eiusmodi pacti ſuc-

ſucceſſorii non negauerim, nec quicquam tamen ad vnionem prolium pertinet, praeterquam quod vnio huiusmodi pacto ineundo occaſioni eſſe poſſit. Nemo tamen, opinor, tam rudis erit ingenii, vt haec ſtatuenti mihi Ordinationem Moguntinam obuertat, vnionem prolium etiam ad eiusmodi ſucceſſionem extendentem. Quamuis autem de reciproca parentum vnitorumque ſucceſſione tam liberaliter ſenſerit RICKIVS, diſſentit tamen non vna ex ratione in ſucceſſione vnitis inter ſe tribuenda. *l. c. c. 7. n. 4. ſeq.* Nec iniuria. Sed neutiquam rem acu tangit BESOLDVS *ad ius Wurtenb. diſp.* 3. *th.* 91. nec pacto expreſſo fieri poſſe ſomnians, vt vniti inter ſe ſuccedant. Quamuis enim non propter vnionem prolium, per ſe tamen eiusmodi pactum ſubſiſtit, neque ex adgnatione, quam noſter & recte quidem ex vnione oriundam negat, ſed conuentione alter vnitorum alteri ſuccedit. Ceterum multi eſſe ſolent DD. atque operoſi in indagandis vocabuli vnionis ſignificatibus. Quamuis autem curatior diuerſorum termini cuiusdam ſenſuum inueſtigatio operae alioquin pretium ſit; hoc tamen labore heic tanto magis ſuperſedemus, quo certius eſt, terminum complexum vnionis prolium temere haudquaquam cum reliquis vnionis ſignificatibus confuſurum.

§. V.

Quum igitur in vnione prolium per pactum ſucceſſorium adquiſitiuum parentum vnito non proprio paria iura ſuccedendi tribuantur, quae in vnito proprio ſaltim tempore vnionis prolium celebratae concipiuntur (§. 4.); *vniti non proprii iura ſuccedendi determinantur per relationem ad ea iura, quae ſaltim vnionis tempore in vnito proprio concipiuntur.* Quare *vnio prolium inuoluit pactum ſucceſſorium adquiſitiuum relatiuum* (§. 3.). *Vnio prolium continet pactum ſucceſſorium acquiſitiuum relatiuum.*

 Si

Si igitur propriae ſoboli iam competere poneres ſucceſſionem pactitiam, pactoque ſucceſſorio inito priuigno ius ſuccedendi tribueretur, vti ab inteſtato ſucceditur; licet conuentio eiusmodi pro inualida haud cenſenda ſit, vnionis tamen prolium notiſſimos terminos egreditur.

§. VI.

Ab adoptione ad vnionem prolium non valet concluſio.

Vnionis prolium indoles neutiquam ex adoptionis conceptu, quatenus eſt adoptionis, diiudicanda. Vnio prolium eſt pactum ſucceſſorium a parentibus matrimonium ineuntibus celebratum, nihilo tamen minus liberis vnitis non propriis ius ſuccedendi tribuens (§. 4.), ſuumque valorem adceptum fert validitati pactorum ſucceſſoriorum adquiſitiuorum. (Schol. ad cit. §.). Quae quum vel maxime ab adoptionis conceptu abhorreant (per vulgata iur. pr.); vnionis prolium indoles ex adoptionis conceptu, quatenus eſt adoptionis, diiudicanda non eſt.

Quum vnio prolium nullam inuoluat adoptionem, nubem certe pro Iunone amplectuntur, qui in vnione prolium adoptionem quandam iuris Germanici deprehendere ſibi videntur. Vide Schol. ad §. 4. Argumentum inde ab adoptionis requiſitis ſtatim ad vnionem prolium, ferax tot in hac doctrina errorum, non poteſt non haberi proletarium. Recte igitur *Perill. ab* ICKSTATT *Opuſc. III. c. 1. §. 24. debilem & imperfectam admodum adoptionis cum vnione prolium comparationem eſſe* adſerit. Faceſſant igitur quaeſtiones: vtrum ſexagenarius vnionem prolium inire poſſit, vtrum femina vnire valeat, vtrum inter vnitos matrimonium ſubſiſtat & ſexcenta alia. Quum autem ideae oppoſitae de ſe inuicem tantum negentur ſecundum totam intenſionem collectiue, non vero diſtributiue ſumtam;

tam;

Digitized by Google

tam; in vno alteroue vnionem prolium cum adoptione conuenire inficias non iuerim. Certe RICKIVS *cit. tr. c.* 9. triginta tres articulos, in quibus conuenientiam, atque quindecim enumerat, in quibus diſconuenientiam deprehendere ſibi viſus eſt.

§. VII.

Ad vnionem prolium non requiritur decretum magiſtratus conſenſusque propinquorum.

Vnio prolium ſubſiſtit, quantumuis decreto Magiſtratus atque conſenſu propinquorum, quatenus nullum ius quaeſitum ipſis euertitur, munita non ſit. Vnio prolium effectum ſuum valori pactorum ſucceſſoriorum adquiſitiuorum adceptum fert (§. 4. & Schol.). Sed valida ſunt eiusmodi pacta, licet nulla publica Magiſtratus adceſſerit adprobatio (Schol. ad §. 1.). Quumque vnionis prolium requiſita ex adoptionis conceptu, quatenus eſt adoptionis, haurienda non ſint (§ 6.); vnio prolium etiam absque Magiſtratus adprobatione valida eſt. Non igitur opus eſt, vt ſubſiſtat demum decreto Magiſtratus.

Conſenſu propinquorum aut ideo opus eſſet, quod in ipſorum praeiudicium vergere poſſit vnio, aut vt cauſſae vniendorum liberorum eo conſultius ſit. Sed nullum adeſt ius quaeſitum, quod inita vnione euerteretur (per hyp.). Quam ob rem priori caſu conſenſu propinquorum opus non eſt. Neque poſteriori caſu conſenſui propinquorum quidquam dandum eſt. Legitima enim portio atque ius quaeſitum vel liberis ſaluum eſt, vel non. Illo in caſu ſuperuacaneus eſt iſte conſenſus (§. 4. & Schol. ad §. 1.): hoc vero nihil operatur.

Communior eorum opinio eſt, qui abſque decreto Magiſtratus vnionem initam omni effectu carere ſtatuunt. Quumque decretum Magiſtratus praeuiam ponat cauſſae cognitionem, & hac & adcuratiori quidem opus eſſe iudicant. Referunt ideo confirmationem vnionis prolium ad actus voluntariae iurisdictionis mixtae atque competentem requirunt iudicem, ſiue domicilii, ſiue rei ſitae. Immo vterque iudex ſecundum quosdam DD. adeundus eſt, ſi perſonae vtriusque iurisdictioni ſubſunt. Non deſunt tamen, qui & incompetentem iudicem admittunt, abſque ido[illegible]men ratione, ſi hypotheſin admittimus, iudiciali opus eſſe auctoritate cauſſaeque cognitione. Ipſam cauſſae cognitionem verſari volunt tam circa numerum liberorum vniendorum, quam vtriusque vnientis facultates, vt inde adpareat, vtrum numerus liberorum diſpar nimium diſparesque facultates ſint, nec ne. Vide SCHILTERVM *Ex.* 3. §. 18. Decretum, quod cauſſae cognitionem excipit, in ſcripturam redigi neceſſarium aliis videtur, aliis ſaltim expedire. Sed diſputant quoque, vtrum in ipſo vnionis actu interponi debeat, an ex interuallo addi poſſit? Rationes horum omnium, quas in medium proferunt, partim ex adoptionis natura, partim inde petitae, quod Magiſtratus ſit videre, ne, ſi diſpar liberorum numerus diſparesque nimium vnientium facultates, res vniendorum detrimenti quid capiat. Sed falſa eſt prior ratio (§. praec.), fatua autem poſterior. Aut enim ſalua remanet legitima portio, iusque quaeſitum in vado eſt, aut non: priori caſu ſuperuacanea eſt auctoritas Magiſtratus, poſteriori vero nihil operatur. Certe quum ſalua liberis legitima portione parentes a reliquis bonis eos pro lubitu ſuo excludere poſſent quauis alia voluntatis diſpoſitione inconſulto etiam Magiſtratu; optime proſpexerunt liberis decretum aliquod Magiſtratus, quo tuti praeſtarentur, ne ſaltim excluſio per vnionem prolium fieret. Conſen-

ſum

Digitized by Google

ſum propinquorum requirit STRYKIVS *V. M. t. de adopt.* §. 10. quoniam iis ratione futurae ſucceſſionis praeiudicium contingere poſſit. Alii autem neceſſarium iudicant in fauorem ſolius vniendi, vt ſtipatus ſit conſenſu eorum, qui ſalutis eius curam haberent. Quum autem in vtrumque finem vnionem prolium ad conſenſum propinquorum adſtringere ſatis abſurdum; non eſt, quod multi ſimus in enodandis quaeſtionibus, quot propinquorum conſenſu opus, vtrum ſub propinquis adfines quoque comprehendantur, an iuramento prius adſtringendi ſint &c.

§. VIII.

Non opus eſt conſenſu vniendorum.

Vnio prolium, ſaluo vnitis iure, ſi quod habent, quaeſito, valida eſt, quantumuis vniti in eandem non conſenſerint. Vnio prolium nititur pacto ſucceſſorio adquiſitiuo a parentibus inito (§. 4.). Sed nihil impedit, quo minus pactum ſucceſſorium a parentibus ineatur, ex quo liberis paciſcenti ſuccedendi ius oritur, quamuis ipſi nihil adceptauerint (§. 2.). Quare vnio prolium ita celebrari poteſt, vt vnitis liberis ius ſuccedendi oriatur, quamuis ipſi idem illud non adceptauerint. Ponamus opus eſſe conſenſu vniendorum, certe requireretur, vel vt ius ſuccedendi ex vnione ſibi adquirerent, vel ne praetextu praeiudicii ex eadem in eosdem redundantis vnionem impugnarent. Priori caſu conſenſus vniendorum foret adceptatio. Sed oritur ius ſuccedendi abſque adceptatione (per demonſtr.). Poſteriori vero, quum ius quaeſitum ſaluum (per hyp.), nullum adeſt ius quaeſitum, propter quod euerſum vnionem impugnare poſſint. Neque adeo & hoc in caſu opus eſt conſenſu vniendorum. Sed ſi ex vnione prolium ius ſuccedendi oritur, valida eſt

vnio,

vnio, quantumuis vniti in eandem non conſenſerint.

Communis quidem noſtrae, fateor, aduerſatur opinio, eaque DD. plerumque ſedet animi ſententia, quod ad vnionem prolium indiſtincte vniendorum conſenſu opus ſit. CARPZOV. *L. 5. Resp. 6. n. 19.* Sed quum in caſu, quo vniendi eius aetatis & iudicii non ſint, vt conſentire valeant, ipſi de valide inita vnione prolium non ambigant, BERGER. *O. I. L.* 1. *t.* 3. §. 14.; omnis eos fugit ratio, quare in alia omnia abeant, ſi a facultate conſentiendi phyſica inſtructi ſunt liberi. Longe abſurdior adhuc eorum eſt opinio, quibus nec hic adquieſcere adridet, ſed liberos vniendos eſſe quoque volunt praeſentes, ſi in remotis non agunt. Vide SCHROETERI *Diſſ. de pact. ſucc. inter vnit. m.* 3. *n.* 23. 24. Ponamus autem vnionem prolium vsque eo valere, vt nec ius quaeſitum v. c. legitima portio vnitis propriis in vado ſit. Sane ſi a iure ſuo, conſenſum legitime praebendo in vnionem non diſceſſerint, eatenus vnio irrita eſt, quatenus idem illud ius liberorum euerteret.

§. IX.

Neque auctoritate tutorum & conſenſu curatorum.

Quum igitur conſenſu liberorum data ſub hypotheſi ſuperſedere prorſus poſſint vnientes, ſi vel maxime conſentire valeant liberi (§. 8.), tutores vero atque curatores id expediant, quod impuberum minorumue fuiſſet, ſi ſuae ipſorum directioni pares; *neque opus eſt auctoritate tutorum conſenſuque curatorum, ſi ſaluum eſt vnitis liberis ius, ſi quod habent, quaeſitum.*

Quum vniendorum conſenſum ad validitatem vnionis prolium communis DD. ſchola depoſceret, non potuit qui-

Digitized by Google

quidem, quin, dum vniendi impuberes minoresue ad conſenſum inhabiles, ad auctoritatem tutorum conſenſumque curatorum confugeret. Cf. STRYK. *l.c.§.10.* SCHROETER *l.c.n.26.*

§. X.

Vnio prolium tam ante, quam poſt celebratum matrimonium vnientium inita, matrimonio deinceps ſequuto, valida eſt. Antequam matrimonium initum, concipi poſſunt liberi diuerſorum matrimoniorum, qui ſibi in ſucceſſione parentum exaequentur, ſiue iam dum ex diuerſis matrimoniis adſint, ſiue ex vno adſint, ex altero ineundo autem matrimonio ſperentur. Poſſunt parentes facultate paciſcendi non deſtituti eum in finem pactum inter ſe celebrare ſucceſſorium adquiſitiuum. Quum autem matrimonium requiratur, vt vnio prolium effectus ſuos nanciſcatur; ante matrimonium vnio prolium non niſi ſub conditione celebrata concipitur, quae deinceps quum matrimonium ſequutum ſit (per hyp.), exſiſtit. Quare quum nihil obſit, quo minus ſub conditione vnio prolium celebretur, & ante initum matrimonium inita vnio prolium valet. Poſtquam autem matrimonium initum eſt, cogitari poſſunt liberi diuerſorum matrimoniorum, ſiue ex diuerſis iam dum adſint, ſiue ex vno adſint, ex altero autem adhuc ſperentur, in ſucceſſione intuitu parentum exaequandi. Nihilque impedit, quo minus parentes facultate paciſcendi non deſtituti eum in finem pactum celebrent ſucceſſorium adquiſitiuum. Quare quum eiusmodi pactum vnio prolium ſit, vnio prolium & poſt initum matrimonium valide celebrari poteſt. *Tam ante, quam poſt matrimonium celebrari poteſt.*

Mouent hic litem DD. quam ſecundum eos dedimus,

qui

qui ad nullum temporis momentum vnionem prolium adſtringunt. Confer STRYK. *de S. A. J. diſſ. 8. c. 6. t. 4.* quamuis non deſint ſtatuta, quae vnionem prolium poſt conſummatum matrimonium ineundam vetant. Vide *Reform. Francofurt. p. 3. t. 10. §. 2.*

§. XI.

De iis bonis celebrari debet, quae liberae diſpoſitioni ſubſunt.

Vnio prolium de iis bonis ineunda eſt, quae liberae quoad transmiſſionem in ſucceſſores vnientium diſpoſitioni ſubſunt. Vnio prolium inuoluit pactum ſucceſſorium adquiſitiuum (§. 4.). Sed in pacto hoc ſucceſſorio de transmittendis bonis in ſucceſſores iuxta voluntatem promittentis agitur (§. 1.). Quumque nullum pactum effectu non deſtitutum inire liceat, niſi de obiecto de quo etiam intuitu iuris, quod in alterum transferunt libere poſſint diſponere (per vulg. pr. iur.). Vnio prolium de iis tantum bonis ineunda, quae liberae quoad transmiſſionem in ſucceſſores vnientium diſpoſitioni ſubſunt.

§. XII.

Non de fideicommiſſis, feudis &c.

Quum igitur fideicommiſſa, feuda antiqua, maioratus &c. liberae quoad transmiſſionem in ſucceſſores diſpoſitioni poſſeſſoris non ſubſint; *Nec vnio prolium quoad eiusmodi poſſeſſiones inita effectu gaudet.*

Vnionem prolium ea non adficere bona palam eſt, quae parens ad ſecunda vota tranſiens quoad proprietatem amiſit, retinuit quoad uſumfructum.

§. XIII.

Cum quibus liberis pro-

Cum liberis propriis omnibus, quibus ius aliquod parentibus ſuccedendi, quod omnem tamen liberam paren-

rentum de bonis quoad transmiſſionem in ſucceſſores diſpoſitionem non aufert, vniri poſſunt quilibet liberi hereditatis adquirendae capaces. Si parentibus matrimonium ineuntibus libera de bonis quoad transmiſſionem in ſucceſſores diſponendi facultas ſupereſt, cogitari poteſt pactum ſucceſſorium, quod inire poſſent (§ 1. & 11.). Si liberi non proprii adquirendae hereditatis modo capaces, pactum illud ſucceſſorium poteſt eſſe adquiſitiuum, ex quo liberis non propriis ius aliquod ſuccedendi adquiritur (§. 2.) Si liberis propriis parentibus ſuccedendi ius aliquod competit, iura quoque liberis non propriis tributa determinari poſſunt per relationem ad iura propriis competentia (§. 3.). Sed vera ſunt antecedentia (per hyp.), pactumque, quod obuerſatur, eſt ſucceſſorium adquiſitiuum matrimonium ineuntium, quo liberis non propriis iura tribuuntur per relationem ad iura parentibus ſuccedendi propriis competentia. Sed pactum hoc eſt vnio prolium (§. 4. 5.). Cum liberis ergo propriis omnibus, quibus ius aliquod parentibus ſuccedendi, quod omnem tamen diſpoſitionem parentibus non aufert, vniri poſſunt quilibet liberi hereditatis adſpirendae capaces. *prius vnio prolium fieri poſſit generatim.*

Liberos vniendos eorum eſſe debere parentum, inter quos matrimonio locus eſſe poteſt, vel me non monente intelligeret quisque.

§. XIV.

Quum itaque liberi proprii legitime nati qua tales iure adſcendenti tam paterno, quam materno ſuc- *Speciatim.*

ſuccedendi gaudeant, quod omnem diſpoſitionem parentum quoad transmiſſionem in ſucceſſores liberam non excludit; *Cum liberis propriis legitime natis qua talibus a patre tam, quam a matre, quilibet liberi non proprii hereditatis modo adquirendae capaces vniri poſſunt. Idem* quoque *dicendum de liberis propriis naturalibus qua talibus ratione matris indiſtincte, ratione patris vero nec vxorem legitimam, nec liberos legitimos relinquentis:* item *de liberis illegitimis qua talibus ex damnato coitu non natis reſpectu matris non illuſtris liberos legitimos habentis. §. 3. l. l. 5. C. ad SCt. Or. N. 89. c. 12. N. 118. c. 1.* Quumque vnio prolium inuoluat pactum ſucceſſorium relatiuum (§. 5.): *Si nulla praeuia diſpoſitione parentum proprii liberi iura ſuccedendi adquiſiuerunt, non niſi cum legitimis tam a patre quam a matre, illegitimis vero naturalibus indiſtincte a matre, a patre vero nec liberos legitimos nec vxorem legitimam relinquenti, ſpuriis autem a matre non illuſtri liberos legitimos habenti vniri poſſunt liberi non proprii (§. 3.).*

Confer ſis *diſſ. Praeſ. de effectu querelae inofficioſi teſtamenti iuxta ordinem edicti ſucceſſorii inſtitutae intuitu non querentis §. 4.*

§. XV.

In ſucceſſione vniti non proprii videndum, quid inter paciſcentes

Si vnio prolium celebrata, caſu ſucceſſionis exſiſtente, ea ratione vnitus non proprius vnienti non proprio iure ſuccedit, qua ſucceſſio ab vnientibus determinata. Vnio prolium pactum ſucceſſorium adquiſitiuum inuoluit (§. 4.). Sed ſucceſſio ex pacto ſucceſ-

ſo-

ſorio reſultans ea ratione, caſu exſiſtente, ei competit, cui ius ſuccedendi adquiſitum, qua a paciſcentibus determinata (§. 1.). Quum igitur is, cui ius ſuccedendi adquiſitum, in vnione prolium ſit vnitus non proprius (§. 4.); caſu ſucceſſionis exſiſtente vnitus non proprius ea ratione vnienti non proprio iure ſuccedit, qua ſucceſſio ab unientibus determinata. *determinatum.*

Si quae in pacto contingenter adſunt liberae paciſcentium diſpoſitioni ſubeſſe, indeque ex inito pacto diiudicanda eſſe, certum eſt, vti eſt, non erit ſane, quod de veritate adſerti dubitemus, quum determinatus modus, quo ſuccedat vnitus non proprius, nimium quantum differat.

§. XVI.

Quum igitur vnio prolium inuoluat pactum ſucceſſorium relatiuum (§. 5.); principium cognoſcendi iurium vnito non proprio competentium hauriendum eſt ex iuribus ſuccedendi, quae in vnito proprio concipiuntur (§. 3.). Sed ſucceſſio vniti proprii vel vniuerſa conſideratur, vt perinde ſit, quo iure (ab inteſtato, teſtamento, pacto) deferatur, dum ex omni capite deferri poſſit, vel non. Priori caſu vnio prolium *vniuerſalis*, poſteriori vero *particularis* audit. *Si* igitur *vnito proprio ſucceſſio pactitia ſimpliciter iamiam debetur; vnionem prolium vniuerſalem exſulem eſſe haud difficulter intelligitur.* Si vnio prolium celebrata, adſint liberi vniti non proprii neceſſe eſt (§. 4.). Sed vel vtriusque liberi non proprii iure ſuccedendi inſtruuntur, vel non. Priori caſu vnio prolium *reciproca*, poſteriori vero *non reciproca* dicitur. Prout autem vnio prolium vel effectu non deſtitui- *Diuiſio vnionis prolium.*

tur, etiamſi vnius ſaltim vnientium liberi deinceps actu ſuccedere poſſint (quoniam aut ſecundae nuptiae improles, aut vniti praemortui), vel minus: vnio prolium vel *ſimultanea*, vel *non ſimultanea* eſt. Nec abſonum eſt vnionem diuidere in *totalem*, atque *partialem*, illamque, quae omnia vnientis non proprii bona, hancque, quae quaedam ſaltim adficit, explicatam dare.

Vitio forſan nobis dabitur, quod terminis vſi fuerimus, quos verſatiſſimus in arte noſtra ſe ignorare fateretur cum ignariſſimis. Sed quum nobis, quantum ſcimus, nemo diſtinctius, quod praefiſcine dixerimus, hanc rem pertractarit, culpa certe vacamus terminos iuxta logices praecepta cudentes, quos cuſos iam non reperimus. Quamuis autem DD. ſolemnis non ſit diuiſio vnionis prolium in vniuerſalem & particularem, non abhorret tamen a notionibus, quas ſibi de vnione prolium formauere. Sed obſunt diuiſioni, quae HVBERVS *Prael. ad I. de ſucc. ab inteſt. n. 19.* tradit, eum ſaltim ſecundum ius Friſicum vnioni prolium effectum ſtatuens, vt vniti non proprii quaſi tantum ab inteſtato veluti liberi ſuccedant. Vnionem prolium non reciprocam, quam tamen vnionem prolium improprie talem atque aliquid vnioni ſaltim adfine nominare ſuperſedere potuiſſet, in loco GIPHANII *cit. in Sch. ad* §. 4. ſibi deprehendere viſus eſt THOMASIVS *diſſ. de adopt. c. 2. §. 6.* Duplici ratione mentem GIPHANII extricare adnititur, 1) voculam *duntaxat* referendo ad verbum *communes*, vt ſenſus ſit, in vnione prolium non agi de patria poteſtate adquirenda, ſed duntaxat de communione ratione ſucceſſionis: 2) iſtud *duntaxat* ad verba praecedentia *ſuſcepti ex altero* referendo, cuius tum ſenſus: adiici quandoque matrimonio eiusmodi pactum, vt non ab vtraque parte libe-

liberi mutuo admittantur ad ſucceſſionem. Quam vltimam explicationem vnionem non reciprocam eruere, nemo, niſi talpa coecior, non videt. Sed quam dormitat hic bonus noſter Homerus! Potius, ſi quid video, planiſſima GIPHANII mens ſequens eſt: *Saepe fit, vt inſtrumento nuptiali pactum inſeratur, quo liberi antea* (antequam paciſcentes matrimonium inierunt) *ſuſcepti ex altero duntaxat* (ex priori coniuge, non vero praeſenti, quocum ad ſecunda vota tranſit, i. e. liberi non proprii ſeu priuigni) *communes fiant* (vniantur). Certe omnis GIPHANIVM fugeret ratio, ſi cum THOMASIO eum interpretemur, quare vnionem prolium in genere comprobaturus, pactumque, quod ſaepius obuium, adducturus, in ſpeciem quandam vnionis prolium rariorem forſan & minus frequentem delapſus fuerit. Lis quoque eſt inter DD. vtrum vnio prolium ſubſiſtat, nec ne, ſi ex inito matrimonio nulli nati fuerint liberi, aut nati quidem, attamen praemortui ſint. Priori in caſu, ſi adſint ex prioribus coniugiis ex vtraque parte liberi, facilius ſucceſſionem admittunt. Vide ZEPPER. *Diſc. iur. t. 2. n. 77.* Sin deſunt, vnionem prolium exſtinctam ſtatuunt BOCER. *Cl. 1. diſſ. 12. th. 16.* BESOLD. *diſſ. 3. ad I. P. W. th. 89.* adhuc validam autem exiſtimat STRYK. *de S. A. I. diſſ. 8. c. 6. §. 6.* Poſteriori vero caſu vnionem exſpirare vult ZEPPER. *l. c.* ſubſiſtere autem RICK. *l. c. c. 7. n. 73.* Quum autem videndum ſit, quid actum inter partes, non immerito vnionem prolium in ſimultaneam & non ſimultaneam diſpeſcimus. Interim vnio prolium non ſimultanea exſulat ſecundum *Ref. Francofurt. p. 3. t. vlt. §. 18.* Sed *ſtatutum*, quo obtinet, *Friburgenſe* adlegat RICKIVS *l. c.*

§. XVII.

Vnito non proprio in

Si vnio prolium vniuerſalis celebrata, atque vnitus proprius abſque diſpoſitione vltimae voluntatis ante

vnione vniuerſali ſemper ſucceſſio quaedam competit, a qua ſine iuſta cauſſa excludi non poteſt. *vnionem a proprio parente facta conſideratus e naturalium ratione patris numero non eſt; vnito non proprio aliqua ſemper competit ſucceſſio, a qua ab vniente ſine iuſta cauſſa excludi nequit.* Inter proprios per vnionem vniuerſalem vnitos liberos numerari non poſſunt, niſi legitime nati, naturales indiſtincte ratione matris, ratione patris vero nec liberos legitimos nec vxorem legitimam relinquentis, ſpurii autem intuitu matris non illuſtris liberos legitimos habentis (§. 14.). Sed vnitis his liberis propriis ius ſaltim competit exigendae a parente proprio legitimae portionis, ſi a naturalibus ratione patris diſceſſeris, vide *Diſſ. Praeſidis* ſupra *cit. §. 3. ſeq.* adeoque alicuius ſucceſſionis, a qua ſine iuſta cauſſa excludi non poſſunt. *cit. diſſ.* §. *1.* Verum enim vero principium iurium ſuccedendi vnito non proprio competentium hauriendum ex iuribus, quae in vnito proprio concipiuntur (§. 3. 5.), vnionisque prolium vniuerſalis ea natura eſt, vt perinde ſit, ex quo fonte ſucceſſio in proprium vnitum deriuetur (§. 16.), ita tamen, vt ius ſemel quaeſitum ex ſuperuenienti quadam vnientis diſpoſitione augeri quidem, neutiquam vero, inuito vnito, minui poſſit. Quare vnionem prolium vniuerſalem data ſub hypotheſi ita eſſe comparatam, vt vnito non proprio ſemper aliqua iure competat ſucceſſio, a qua ab vniente ſine iuſta cauſſa excludi non poteſt, prono alueo ſequitur.

§. XVIII.

Varii caſus. Si vnio prolium vniuerſalis inita, vel diſpoſitio quae-

Digitized by Google

quaedam poſt initam vnionem a parente proprio intuitu vniti proprii facta, vel non. Si prius, vel diſpoſitio pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale inuoluit, vel non. Sin poſterius, vel vnitus proprius legitimae portionis ab vniente proprio exigendae iure inſtructus, vel non. Sin particularis vnio prolium celebrata, vel ea ſucceſſio in cenſum venit, quae vnito proprio absque omni diſpoſitione parentis competit, vel non. Poſteriori in caſu vel eſt diſpoſitio vltimae voluntatis nuda, vel non.

§. XIX.

Quodnam ius vnito non proprio competat in vnione vniuerſali, ſi pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale adeſt.

Si, vnione prolium vniuerſali celebrata, diſpoſitio quaedam intuitu vniti proprii ab vniente proprio pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale abſolutum inuoluens adeſt, ius ſuccedendi vnito non proprio ita quaeſitum eſt, vt ne ob cauſſam quandam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poſſit. Ponas cum vnito proprio ab vniente pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale abſolutum celebratum, certe ipſi ius ſuccedendi adquiſitum eſt, vt ne ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem a ſucceſſione pactitia excludi poſſit (§. 3.). Sed inita vnione prolium vniuerſali vnitus non proprius vnienti ita ſuccedendi iure gaudet, vti proprius ei, ſiue ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo, ſiue ex alio capite ſuccedendi ius habet (§. 16.). Sed adeſt diſpoſitio quaedam intuitu vniti proprii pactum ſucceſſorium adquiſitiuum abſolutum in ſpecie tale inuoluens (per hyp.).

Quin igitur, ſi, inita vnione prolium vniuerſali, diſpoſitio quaedam intuitu vniti proprii facta pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale abſolutum inuoluens adeſt, ius ſuccedendi vnito non proprio ita quaeſitum ſit, vt ne ob cauſſam quandam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poſſit, dubitandum non eſt.

Pactum iſtud ſucceſſorium cum vnito proprio celebratum eatenus ſaltim effectu non deſtitui, quatenus pari modo ſuccedendi ius vnito non proprio in vado eſt, aequum quemlibet rerum arbitrum non fugit.

§. XX.

Quid, ſi diſpoſitio vltimae voluntatis intuitu vniti proprii facta, obtineat?

Si, inita vnione prolium vniuerſali, intuitu vniti proprii ab vniente proprio diſpoſitio quaedam vltimae voluntatis, ex qua ſuccedat, facta: vnitus non proprius, quatenus ius ſuccedendi, ſi quod eſt, quaeſitum diſpoſitione iſta augetur, reuocabili iure ſuccedendi gaudet. Si diſpoſitio quaedam vltimae voluntatis, ex qua ſuccedat vnitus proprius, facta, ius ſuccedendi ipſi inde oritur, quod, dum voluntas hominum ambulatoria vsque ad mortem, reuocabile eſt. Sed inita vnione prolium vniuerſali vnitus non proprius vnienti non proprio ita ſuccedendi iure gaudet, vti proprius, ſiue ex diſpoſitione vltimae voluntatis, ſiue ex alio capite ſuccedendi ius hauriat (§. 17.). Verum enim vero adeſt diſpoſitio quaedam vltimae voluntatis, ex qua ſuccedat vnitus proprius (per hyp.), adeoque vnitus non proprius reuocabile ius ſuc-

ſuccedendi habet, quatenus ius ſuccedendi, ſi quod eſt, quaeſitum diſpoſitione iſta auctum (§. 17.).

§. XXI.

Si vnio prolium vniuerſalis inita, nullaque diſpoſitio ab vniente, neque intuitu vniti proprii, neque intuitu vniti non proprii facta, vnito non proprio competit ius ſuccedendi, vti ab inteſtato liberi ſuccedunt. Si nulla diſpoſitio intuitu vniti proprii ab vniente proprio facta, neque teſtamentaria neque pactitia ſucceſſio obtinet, adeoque vnitus proprius, quum e liberorum numero ſit (§. 4.), vnienti proprio ab inteſtato ſuccedendi iure gaudet. Sed inita vnione prolium vniuerſali vnitus non proprius vnienti non proprio iure ita ſuccedendi inſtructus eſt, vti proprius, ſiue ab inteſtato, ſiue ex alio fundamento ſuccedendi ius habet (§. 17.). Verum vnitus proprius data ſub hypotheſi ab inteſtato vt deſcendens ſuccedit (per demonſtr.), nullaque intuitu non proprii obuia eſt diſpoſitio vnientis (per hyp.). Vt igitur, ſi vnio prolium vniuerſalis inita, nullaque diſpoſitio adeſt, tam intuitu vniti proprii, quam non proprii, non proprius ſuccedat, vti liberi ab inteſtato ſuccedunt, conſequitur.

Quid obtineat, ſi nulla diſpoſitio facta ab vniente neque intuitu vniti proprii neque non proprii.

§. XXII.

Ponas igitur vnito proprio ius competere a parente proprio legitimam portionem exigendi; vnitus certe non proprius hereditatis portionem exi-

Quid ſit legitima conuentionalis?

gendi iure gaudet, perinde ac ſi legitima eſſet portio. Quum autem ea hereditatis portio, quae ex pacto alicui perinde debetur, ac ſi eſſet ipſa legitima portio, *legitimae portionis conuentionalis* nomine veniat; *vnito non proprio data ſub hypotheſi legitima portio conuentionalis competit.*

Eandem legitimam portionem vnito non proprio tribuit STRYKIVS *V. M. t. de adopt.* §. 13. *in f.* ubi: *Aliud ergo foret, ſi liberi tantum vniti & de bonis nihil diſpoſitum, ita enim hoc tantum obtinuerunt, vt aequalem ſuccedendi ſpem habeant, ſalua tamen teſtamentifactione vsque ad legitimam.* Quum autem vnito proprio, qui e naturalium liberorum numero eſt, intuitu patris nulla legitima portio competat, neque vnito non proprio, qui cum naturali filio exaequatus, legitima portio conuentionalis debetur.

§. XXIII.

Quid in vnione prolium particulari obtineat?

Si vnio prolium particularis celebrata, talisque ſucceſſio vnito non proprio tributa, qualis vnito proprio ab inteſtato debetur, nulla intuitu vnitorum facta diſpoſitione vnitus non proprius ſuccedit, vt liberi ab inteſtato ſuccedunt. Vnitus proprius, ſi nulla diſpoſitio ab vniente proprio facta, ei ab inteſtato ſuccedendi iure gaudet. Sed vnitus non proprius in vnione prolium particulari quoad ſucceſſionem in pacto vnionis determinatam pari iure inſtructus eſt cum vnito proprio (§. 5. 6.). Verum in vnione prolium determinata eſt ſucceſſio ab inteſtato, nullaque intuitu vnitorum obuia eſt diſpoſitio

(per

Digitized by Google

(per hyp.). Si igitur in vnione prolium particulari ea ſucceſſio vnito non proprio tributa, quae vnito proprio ab inteſtato debetur, nulla intuitu vnitorum facta diſpoſitione, vnitus non proprius ſuccedit, vti liberi ab inteſtato ſuccedunt.

§. XXIV.

Ponas igitur vnito proprio ius eſſe exigendae legitimae portionis: *vnitus non proprius in vnione prolium particulari legitima portione conuentionali inſtructus eſt* (§. 22.). *Continuatur.*

§. XXV.

Quando in vnione prolium particulari vnitus prorſus excludi non poſſit?

Si vnio prolium particularis celebrata, talisque ſucceſſio vnito non proprio tributa, qualis vnito proprio ex pacto ſucceſſorio abſoluto in ſpecie tali promiſſa; ius ſuccedendi vnito non proprio ita quaeritur, vt ne ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poſſit. Si vnito proprio ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo abſoluto in ſpecie tali ſucceſſio debetur, vnitus proprius ne ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poteſt (§. 3.). Sed vnitus non proprius in vnione prolium particulari quoad ſucceſſionem in pacto vnionis in ſpecie determinatam pari iure inſtructus eſt cum vnito proprio (§. 4. 5. 6.). Verum in vnione prolium determinata eſt ſucceſſio, qualis ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali vnito proprio debe-

Digitized by Google

tur (per hyp.). Quare ſi vnio prolium particularis celebrata data ſub hypotheſi vnito non proprio ius ſuccedendi ita adquiritur, vt ne ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poſſit.

Quum iura vnito non proprio competentia, ſi ea ipſi in vnione particulari tributa ſunt iura, quae ex teſtamento vnitus proprius habet, nemini non ſint perſpecta; disquirenda ſupereſt facultas teſtandi diſponendique vnienti non proprio, non obſtante vnione, competens.

§. XXVI.

Varii caſus. Varii autem, ſi de iure diſponendi de bonis vnienti non proprio competente quaeritur, diſtinguendi ſunt caſus: Vnio prolium vel totalis eſt, vel partialis. Si totalis, vel ius diſponendi inter viuos conſideratur, vel per vltimam voluntatem. Priori caſu vel vnito non proprio ius ſuccedendi competit, vti ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ſucceditur, vel non. Poſteriori vero vel vnito non proprio ius ſuccedendi competit, vti ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ſucceditur, vel non. Vltimo hoc caſu vel vnitus non proprius ingratus eſt, vel non.

§. XXVII.

Quomodo inter viuos di- *Si vnio prolium facta, atque vnito non proprio ius*

ius ſuccedendi competit, vt ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ſucceditur; vniens non proprius 1) fructus quidem ad dies vitae ex bonis ſuis, quae vnio adficit, iure percipit conſumitque, ſed nulla absque neceſſitate alienatio bonorum procedit, 2) omni autem iure per vltimam voluntatem de iisdem bonis diſponendi adeoque teſtandi deſtituitur. Si pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale celebratum, is, cui ſucceditur, ad dies vitae fructus ex bonis, quae pactum hoc adficit, percipiendi conſumendique iure gaudet, neutiquam vero praeter neceſſitatem alienandi (§. 1.). Sed vnitus non proprius iure ſuccedendi inſtructus, vti ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ſucceditur (per hyp.). Quam ob rem vniens non proprius data ſub hypotheſi fructus ex bonis, quae vnio adficit, iure percipit atque conſumit, neutiquam vero praeter neceſſitatem alienat. Q. e. Imum.

ſponere poteſt vniens? 1) negatiue.

Si pactum ſucceſſorium adquiſitiuum in ſpecie tale celebratum, ei, cui ſuccedi debet, per vltimam voluntatem de bonis ſuis, quae pactum adficit, diſponere amplius non licet, neque adeo teſtari (per vulg. iur. pr.). Sed vnitus non proprius ſuccedendi iure gaudet, vti ex pacto ſucceſſorio in ſpecie tali ſucce-

di-

ditur (per hyp.). Manifeſta igitur eſt ſecunda theorematis pars.

§. XXVIII.

Applicatur ad vnionem vniuerſalem & particularem.

Fac igitur, *vnionem prolium totalem* eſſe celebratam, data quoque ſub hypotheſi *ex omnibus bonis fructus iure ſuo percipit atque conſumit, neutiquam vero bona ſua praeter neceſſitatem alienat* (§. 17.). Pone *vnionem partialem; alienatio bonorum praeter neceſſitatem ab vniente non facienda ad ea ſaltim bona reſtringenda eſt, quae vnio prolium partialis adficit* (§. cit.).

Quandonam igitur adſerta locum ſibi in vnione vniuerſali aut particulari vindicent, procliue iudicatu eſt ex §. 19. 25.

§. XXIX.

2) Adfirmatiue.

Si vnio prolium etiam totalis inita, vnitus autem non proprius non ſuccedit, vti ex pacto ſucceſſorio vltimae voluntatis diſpoſitionem non complectente ſucceditur; vnienti non proprio ius eſt inter viuos libere de bonis diſponendi alienandique, dum ne alienatio fuerit inofficioſa. Si vnio prolium celebrata, atque vnitus non proprius non ſuccedit, vti ex pacto ſucceſſorio vltimae voluntatis diſpoſitionem non inuoluenti ſucceditur, ius ſuccedendi vnito non proprio competens, non niſi ex principiis ſucceſſionis inteſtatae, aut diſpoſitionis vltimae voluntatis, ſucceſſionisue teſtamentariae aeſtiman-

mandum eſt. Sed neutra ſucceſſio facultatem libere de bonis diſponendi alienandique, quoad alienatio inofficioſa non eſt, ei, in cuius bona ſuccedendum, adimit (per vulg. iur. pr.). Sed vniens non proprius eſt is in vnione prolium, cui vnitus non proprius ſuccedit (§. 4.), eique tantum non ſemper legitima portio conuentionalis debetur (§. 22. 24.). Data igitur ſub hypotheſi vnienti non proprio ius eſt inter viuos libere de bonis diſponendi alienandique, dumne alienatio fuerit inofficioſa.

§. XXX.

Quaedam corollaria ex antecedentibus §§.

Si igitur *vnio prolium vniuerſalis celebrata, nullaque diſpoſitio vnientis adſit, vnienti non proprio integrum eſt, libere inter viuos de bonis diſponendi, alienandique, vsque dum alienatio non inofficioſa* (§. 21.). *Idem* quoque *obtinet in vnione prolium vniuerſali, ſi diſpoſitio quaedam vltimae voluntatis intuitu vniti proprii valida adſit* (§. 20.); *nec non in vnione particulari, talisque ſucceſſio vnito non proprio tributa, qualis proprio ab inteſtato competit* (§. 23.).

Diſſonae in hoc argumento DD. deprehenduntur viſiones. Erroris quosdam DD. alienationem omnem etiam ex neceſſitate vrgente ſuſceptam cenſentes prohibitam arguit RICKIVS *tr. cit. c. 8. n. 7. 10.* Ipſe tamen ad neceſſitatis caſum hanc vnientium alienandi poteſtatem adſtringit. Nec defuere, qui hac in re ipſum

adſectati ſunt. Sed huiusce rei nos nulla incedit admiratio. Quem enim fugit, DD. ius ex vnione prolium vnito oriundum non ſecus aeſtimare, ac ſi ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali, ex quo ſimpliciter ſucceſſio debetur, oriundum eſſet, proinde adiectionem propoſitioni in §. 27. obuiae additam non habere, niſi declarantem. Quaenam autem alienatio habenda ſit inofficioſa, ideoque querela inofficioſae alienationis reſcindenda, heic disquirere nihil adtinet. Vide autem THOMASII *diſſ. de legitima viuentis c. 3.*

§. XXXI.

Quid in vnione totali obtineat?

Si vnio totalis inita atque vnito non proprio ius ſuccedendi competit, vti ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali vnitus proprius ſuccedit; vniens non proprius iure cum effectu teſtandi caret. Sin ſucceſſio vniti non proprii oppoſita ſe habet ratione; ius teſtandi integrum eſt vnienti non proprio. Si vnito proprio ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ius ſuccedendi quaeſitum eſt, vnitus non proprius a ſucceſſione ſua in bona, quae vnio adficit, ne ob cauſſam ad exheredationem alioquin ſufficientem excludi poteſt (§. 19. 25.). Ponamus teſtamentum ab vniente condi, tum vnitus non proprius aut inſtitueretur, aut excluderetur. Sicuti prior actus eſt fruſtraneus, ita poſterior nullus. Sed vnio totalis omnia vnientis adficit bona (§. 17.). Quare ſi vnio totalis inita, data ſub hypotheſi vniens non proprius iure cum effectu teſtandi deſtituitur. Q. e. Imum.

Si

Si vnitus non proprius iure ſuccedendi non gaudet, vti proprius vnitus ex pacto ſucceſſorio adquiſitiuo in ſpecie tali ſuccedit, ſucceſſio in bona, quae vnio adficit, aeſtimanda eſt, aut ex principiis ſucceſſionis inteſtatae, aut ſucceſſionis per vltimae voluntatis diſpoſitionem determinatae. Sed neutrius ſucceſſionis principia ius cum effectu teſtandi ei adimunt, cui defuncto ſuccedendum eſt. Quare nec vnio prolium data ſub hypotheſi in bonis, quae adficit, vnienti non proprio prohibet, quo minus teſtetur (§. 4.). Sed vnio totalis omnia bona adficit (§. 17.). Quare ſub hypotheſi theor. ius cum effectu teſtandi vnienti non proprio integrum eſt. Q. e. IIdum.

Quum vnio partialis quaedam vnientis bona ſaltim adficit, in bonis quorum intuitu vnio prolium celebrata non eſt, neutiquam poteſtas parentum quauis ratione diſponendi per vnionem reſtricta eſt. In reliquis autem idem, quod demonſtratum dedimus, obtinere ex facili perſpicit, cui non fungus pro cerebro eſt. Maxima autem inter DD. de quaeſtione, vtrum ius teſtandi per vnionem prolium parentibus ademtum? exſtant ſententiarum diuortia. Dantur, qui ablatum exiſtimant teſtamenti condendi arbitrium. Conf. MVSCVL. *de ſucc. conu. m. 3. n. 155.* RICK. *tr. cit. c. 3. n. 18.* Secundum quos *Ill. a* LEYSERVS *Sp. 20. m. 7.* litem dare nullus dubitauit. Ratione vtuntur, quod ius vnitis ex vnione quaeſitum vltima parentum voluntate adimi non poſſe tralatitium ſit, ſed ſubleſta admodum quoad hanc quaeſtionem. Sumunt quippe in omni vnione proli-

um ius ita eſſe vnitis quaeſitum, vt ne a minima quidem parte excludi poſſint, non vero probant. Sunt, qui, dum vitia vitant, in contraria ruunt, nullamque ademtam teſtandi facultatem autumant. Conf. FICHARD. *Vol. I. Conſ. 7. n. 7.* Ad ſequentem diſtinctionem res redire videtur FRANTZKIO *L. 2. Reſ. vlt.*: Parentes aut ſimpliciter de bonis ſuis, aut de vnione ipſa diſponunt. Poſteriori caſu poteſtatem teſtandi negat, priori vero diſtinguit; aut magna inaequalitas per teſtamentum inducta eſt, aut non. Hocque demum caſu validum exiſtimat teſtamentum. Sicuti autem tota non aberrat via FRANTZKIVS, ius per vltimam voluntatem de ipſa vnione diſponendi in dubium vocans; ita ſequenti diſtinctioni nihil ponderis ineſt. Non deſunt denique, qui cum STRYKIO *V. M. t. de adopt. §. 13.* rationes ſic ſubducunt: Aut vnio prolium quoad omnia bona indiſtincte facta, aut de bonis nihil diſpoſitum eſt. Priori caſu teſtamenti condendi facultatem ſupereſſe negant, quamtumuis laeſio legitimae portionis eſſet, ius, quod ex pacto, habent liberi, arbitrio alterius non ſubiacere praetexentes. Poſteriori vero ſaluam teſtandi facultatem relinquunt. Sed non tam poſteriori in caſu, quam priori eos a ianua aberrare, ex antecedentibus manifeſtiſſimum eſt.

§. XXXII.

Vnitus non proprius querelam inofficioſi inſtituere poteſt.

Quum vnito non proprio interdum competat legitima portio conuentionalis (§. 22. 24.); teſtandique facultas tantum non ſemper vnienti integra ſit (§. praec.); concipi poteſt vnitorum non propriorum exheredatio quaedam, quamuis improprie talis,

talis, ex iisdem regulis diiudicanda, quibus exheredatio intuitu vniti proprii aeſtimatur (§. 5.). Quare exheredatio haec vel rite facta, vel non. Priori caſu vel rite, at inique, vel iuſte facta. Teſtamentum igitur veluti inofficioſum concipi datur, quo vnitus non proprius rite quidem, at inique exheredatus eſt. Non abſurdum ergo eſt querelam teſtamenti huius veluti inofficioſi ab vnito non proprio rite quidem, ſed inique excluſo inſtituendam admittere. Confer *diſſ.* PRAES. *ſupra cit.* §. *18. ſeq.*

Contentionis ſerra inter DD. reciprocatur, vtrum vnitus non proprius propter ingratitudinem *N. 115. c. 3.* notatam exheredari poſſit? Adfirmant quidem RICK. *l. c. c. 10. n. 40.* & STRYK. *de S. A. I. diſſ. 8. c. 6. th. 28.* Sed quamuis iure nos deſtitui STRYKIVS *in V. M. t. de adopt. §. 16.* fateatur, quum teſtamentifactionem, ſi vnio quoad vniuerſa bona inita ſit, reiecerit, ex aequitate tamen defendit, fore, vt magiſtratus iniuriam paſſo parenti ſuccurrat. Quae ſi ad principia, quae euoluta dedimus, tanquam ad Lydium lapidem exigimus, ratio in promtu eſt, quare aliter rationes ſubduxerimus.

§. XXXIII.

Sed rarius in praxi occurrere vnionem prolium adſeuerat STRYKIVS *V. M. de adopt.* §. *9.* ipſique intra annos ex variarum Germaniae prouinciarum actis Facultati oblatis nunquam vnionis pro- *Cur vnio rarius exiſtat?*

 lium

lium caſum obſeruare licuiſſe, quum tamen bina vice adoptionum caſus fuerint oblati. Et quamuis *Perill. ab* ICKSTATT *l. c.* §. *29.* in ducatu Franconiae & adiacentibus prouinciis pacta vnionis prolium frequentiſſima teſtetur, calculum tamen STRYKIO quoad terras Saxonicas & Germaniae inferioris addit. Sed THOMASIVS *cit. diſſ. c. 2.* §. *6.* non tantum in Germania inferiori, verum etiam ſuperiori, non obſtantibus variis iſtis ordinationibus atque ſtatutis, vnionem prolium in viridi obſeruantia eſſe negat. Sed tam raram auem in his terris eſſe vnionem prolium non eſt, quod miremur. Ex communi enim DD. ſententia 1) vnio prolium non valet, niſi conſenſus ipſorum vniendorum adceſſerit. Verum quum ſpes ſucceſſionis, quamuis legitima portio ſalua, vnito proprio tantum non ſemper imminuatur, aegre in vnionem prolium conſenſum ſuum dabit. 2) Conſenſu propinquorum non adcedente vnionem prolium non ſubſiſtere tradunt. Sed non deſunt rationes, propter quas & ſibi & vnitis vnione prolium parum proſpectum putent, adeoque diſſentiant. 3) Decretum Magiſtratus, absque quo vnionem non ſubſiſtere tradunt, difficilius redditur propter momenta, ad quae cauſſae cognitionem dirigi volunt. Confer *Schol. ad* §. 7. Quum 4) vnionem prolium diſpoſitionem parentum tam inter viuos, quam mortis cauſſa excludere aut ſaltim admodum reſtringere perhibeant, vix eſt, quod vnio prolium, res parum parentibus proficua, adridere iis potuerit. Eadem vnionis prolium impedimenta adducit THOMASIVS *l. c.*

§. *6.*

§. *6. n. f.* Verum enim vero remotum eſt omne, quicquid impedimentorum adfuit. Sic 1) non opus eſt conſenſu vniendorum (§. 8.): 2) conſenſu propinquorum ſuperſedemus (§. 7.): 3) decretum Magiſtratus non curamus (§. *cit.*): 4) non omnis vnio prolium facultatem tam inter viuos, quam mortis cauſſa diſponendi exheredandique adimit (§. 28. 30. ſeq.). Quumque quod reliquum eſt, rationes, quas anſam vnioni prolium ineundae dediſſe in *Schol, ad* §. 4. monuimus, etiamnum vnionem prolium vel maxime ſuadeant; cauſſas, propter quas vnio prolium non vbique frequens, ſublatas eſſe certo confidimus.

F I N I S.

ERRATA ET SVPPLENDA.

Pag. 1. lin. 17. lege fuiſſe. p. 4. l. 10. pro l. 70. lege l. 3. §. 2. p. 11. l. 22. lege haud quemquam. p. 18. l. 26. lege amiſit. p. 20. l. 21. lege querelae. p. 21. l. 27. ad vocem vtriusque adde vnientis. p. 22. l. 4. pro: vnio prolium vel ſimultanea vel non ſimultanea lege vel non ſimultanea vel ſimultanea. p. 23. l. 6. lege liberi.

A011471206

Digitized by Google

Digitized by Google